

Érkezett: 2017 APR 03.

MEB/17-2/2017.

Döntés
esedékes tiszteletdíj csökkentés hatályon kívül helyezésére vonatkozó
kérelemről és erről szóló tájékoztató

A Mentelmi bizottság az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) 51/A. §-ának (6), (8) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva

Sallai R. Benedek országgyűlési képviselő

esedékes tiszteletdíjának százezer forinttal történő csökkentésének hatályon kívül helyezésére vonatkozó OE-40/247-1/2017. számú házelnöki döntéssel szembeni kérelmének - a 2017. március 28-i ülésén - nem adott helyt.

A képviselő az Ogytv. 51/A. § (9), (12) bekezdése alapján a jelen tájékoztató kézhezvételét követő öt munkanapon belül, a T. Házelnök úrhoz benyújtott kérelmében kérheti az Országgyűléstől, a döntés hatályon kívül helyezését, figyelemmel arra, hogy a Mentelmi bizottság a képviselő az Ogytv. 51/A. § (4) bekezdése szerinti - hatályon kívül helyezési - kérelmének nem adott helyt.

Indokolás

Az Országgyűlés házelnöke az Ogytv. 49. § (4) bekezdése alapján, az Ogytv. 13. §-ának (6) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva rendelte el Sallai R. Benedek országgyűlési képviselő esedékes tiszteletdíjának százezer forinttal történő csökkentését, mely döntés indokolása az alábbiak szerint tartalmazta a tiszteletdíj csökkentésére okot adó magatartást és a döntés jogi alapját is:

„Az Országgyűlés 2017. március 6-i ülésnapján az I/14255. számú, „Önök szerint lehet zöld felület nélkül élni” című interpelláció elhangzása alatt dr. Szél Bernadett, Sallai R. Benedek és Ikotity István egy-egy képekkel és szöveggel ellátott plakátot emeltek a magasba. A Sallai R. Benedek által felmutatott 50×60 cm-es plakáton az „ORCZY-KERT ELŐTTE, UTÁNA” szöveg szerepelt.

Az Ogytv. 38/A. § (1) és (2) bekezdése szerint az Országgyűlés ülésén tárgyi, képi szemléltetés nem alkalmazható, kivéve, ha azt a Házbizottság előzetesen engedélyezi.

Dr. Szél Bernadett, az LMP képviselőcsoportjának frakcióvezetője 2017. március 1-jén kelt levelében kezdeményezte a szemléltetés engedélyezését. A Házbizottság 2017. március 2-i ülésén nem alakult ki konszenzus a kérdésben, így a kérelemről az Ogytv. 13. § (6) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a házelnök döntött, aki a kérelmet OE-40/206-1/2017. iktatószámú levelében elutasította.

A Házelnök megállapítja, hogy az engedély hiányában szemléltetést alkalmazó Sallai R. Benedek megsértette az Ogytv. szemléltetésre vonatkozó szabályait. Az Ogytv. 49. § (4) bekezdése alapján, ha a képviselő magatartásával a házszabályi rendelkezések szemléltetésre vonatkozó szabályait megszegi, esedékes tiszteletdíja csökkenthető. Az Ogytv. 51/A. § (13) bekezdése szerint a tiszteletdíj csökkentésének mértéke – döntésként – nem haladhatja meg a képviselő esedékes egyhavi tiszteletdíjának harmadát, ha a tiszteletdíj csökkentésre az Ogytv. 49. § (4) bekezdése alapján kerül sor.

A Házbizottság az Ogytv. 49. § (4) bekezdésében, valamint az 51/A. § (1) bekezdésében foglalt jogköre alapján megtárgyalta Sallai R. Benedek esedékes tiszteletdíjának csökkentésére irányuló házelnöki kezdeményezést. Tekintettel arra, hogy a Házbizottságban nem alakult ki konszenzus a képviselő tiszteletdíjának csökkentésére vonatkozóan, arról az Ogytv. 13. § (6) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a házelnök döntött és a képviselő tiszteletdíjának csökkentését rendelte el.

A tiszteletdíj csökkentésének mértékét a házszabályi rendelkezések megsértésének súlyára, valamint arra tekintettel állapította meg, hogy Sallai R. Benedek jelen országgyűlési ciklusban nem először sértette meg a szemléltetésre vonatkozó szabályokat.”

Sallai R. Benedek képviselő a 2017. március 22-én kelt és a törvényes határidőn belül 2017. március 23-án benyújtott kérelmében az alábbi indokkal kérte a Mentelmi bizottságot, hogy az OE-40/247-1/2017. számú házelnöki döntést helyezze hatályon kívül:

„Álláspontom szerint a döntés, illetve a döntés alapjául szolgáló – a szemléltetés előzetes engedélyezésére, illetve a szemléltetés szabályainak megszegése esetén annak szankcionálásra vonatkozó – szabályozás nincs összhangban az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésben foglalt véleménynyilvánítási szabadsággal, illetve az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében az alapvető jogok korlátozására vonatkozó szabállyal, amely értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, de csak a feltétlenül szükséges mértékben, és csak az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

A döntés nem felel meg továbbá az európai szintű alapjogi minimumnak, különösen az Európai Emberi Jogi Bíróság Szanyi kontra Magyarország ítélete

(35493/13) azon megállapításainak fényében, amelyek az interpelláció műfajának tartalmi, illetve a képviselői szólásszabadság kifejezési módjának kontrolljával kapcsolatosak. A képviselői szólásszabadság speciális korlátozásának lehetőségei nem vezethetnek ugyanis a parlamenti tagok politikai véleményalkotásának és kifejezésének illegitim kontrolljához.

A képviselőknél a szabad beszéd joga közvetlenül a jogállásukból fakad, amelynek parlamenti feladataik ellátása zavartalanságára kell irányulnia: a parlamenti vitának tükrözni kell valamennyi meghatározó társadalmi véleményáramlatot, így jelen esetben a kormányzat környezeti rombolása ellen fellépő álláspontot. A képviselői beszédjog korlátozásának megítélése – ugyan figyelemmel a képviselői beszédjog sajátosságaira – nem vonható ki a véleménynyilvánításra vonatkozó jogkorlátozási tesztek alól. Különbség van ugyan a véleménynyilvánítás szabadsága és a véleménynyilvánítás megjelenítésének formája, módja között, de fontos a kettő közötti összefüggés is: a véleménynyilvánítás módjának meghatározása közvetlenül befolyásolhatja a véleménynyilvánításhoz való jog érvényesülését, mint jelen esetben is. Különösen igaz ez az interpelláció műfajára, hiszen ha a képviselő az interpellációra adott választ nem fogadja el, a plenáris ülés szavazással dönt a válasz elfogadásáról, azaz egy meggyőző erejű „szemléltetés” közvetlenül befolyásolhatja a szavazás eredményét.

A 2017. március 6-i ülésnapon a Schmuck Erzsébet képviselőtársam „Önök szerint lehet zöld felület nélkül élni” című interpellációjában foglalt álláspont kifejtéséhez szükséges mértéket túl nem lépő, azt nyomatékosító, általam, illetve képviselőtársaim által az Országgyűlés hatékonyságát, zavartalan működését, valamint tekintélyét és méltóságát nem zavaró módon és tartalommal történő „szemléltetés” előzetes engedélyezésének megtagadása, majd szankcionálása alkotmányosan nem igazolható, kérem ezért a tiszteletdíj-csökkentésről hozott döntés hatályon kívül helyezését.

Felhívom továbbá a figyelmet, hogy a szabályozás a szemléltetés engedélyezésével kapcsolatos házelnöki döntés ellen nem biztosít jogorvoslatot, a március 6-án, illetve ezt megelőzően a Házbizottság ülésén történtek tulajdonképpen arra világítanak rá, hogy a rendelkezések – szemben az Ogytv. 38/A. § (4) bekezdésével – a felszólaló álláspontjának kifejtéséhez szükséges mértékben történő szemléltetést sem teszik lehetővé, hanem – előre meg nem ismerhető kritériumok és jogorvoslat nélkül – korlátlan teret biztosítanak a házelnöki mérlegelésnek a képviselői szólásszabadság megjelenítési formájának korlátozására.”

A Mentelmi bizottság, Sallai R. Benedek képviselő kérelmét a 2017. március 28-i ülésén, a rendelkezésre álló törvényes határidőn belül megtárgyalta.

A Mentelmi bizottság ülésén Sallai R. Benedek képviselő nem jelnet meg, azonban 2017. március 27-én kelt levelében előzetesen kimentette magát, tájékoztatva a bizottságot arról, hogy az ülésen bár nem tud részt venni, de a 2017. március 22-én kelt levelében foglaltakat fenntartva továbbra is kéri az OE-40/247-1/2017. számú házelnöki döntés hatályon kívül helyezését.

A Mentelmi bizottság ülésére a saját beadványa vonatkozásában meghívott és megjelent dr. Szél Bernadett képviselő, megerősítette az írásbeli beadványában

foglaltakat Sallai R. Benedek és Iktóty István képviselőtársai vonatkozásában is, kérve az ő nevükben is mindhárom házelnöki döntés hatályaon kívül helyezését.

A Mentelmi bizottság ellenzéki és kormánypárti képviselői között az ügy megítélésében nem alakult ki konszenzus.

Dr. Vejkey Imre, mint a Mentelmi bizottság elnök kifejtette, hogy bár a kérelmező képviselő álláspontja szerint a házelnök szemléltetés előzetes engedélyezésére, illetve a szemléltetés szabályainak megszegése esetén annak szankcionálásra vonatkozó döntései és az azok alapjául szolgáló házszabályi rendelkezések nem állnak összhangban az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseivel, de a kérelmező ezen kérelmi elemével érdemben a Mentelmi bizottság nem foglalkozhat, mert a bizottság eljárása nem irányulhat az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) rendelkezéseinek alkotmányossági felülvizsgálatára.

Kifejtette továbbá, hogy az Ogytv. 38/A. § (1) bekezdése főszabályként rögzíti, hogy az Országgyűlés ülésén vagy bizottsági ülésen tárgyi, képi vagy hanghordozó útján történő szemléltetés nem alkalmazható. A plenáris ülésen való szemléltetés kivételes lehetőségét a (2) bekezdés rögzíti, amely magában foglalja a Házbizottság diszkrecionális jogkörét. E diszkrecionális jogkörnek terjedelmét is meghatározza a (4) bekezdésben foglalt szabály, amely szerint a szemléltetésre a felszólaló álláspontjának kifejtéséhez szükséges mértékben kerülhet sor. E rendelkezésekből következik, hogy a Házbizottság – illetve konszenzus hiányában a házelnök – a képviselők szemléltetésre irányuló kérelmének mérlegelése során törvényi felhatalmazás alapján ítéli meg, hogy a felszólaló álláspontjának kifejtéséhez szükséges-e a szemléltetés, valamint ha igen, akkor az nem haladja-e meg a szükséges mértéket.

Kifejtette azt is, hogy a házelnök szemléltetés iránti kérelmet elutasító döntése szerint az LMP frakcióvezetőjének szemléltetés iránti kérelme alapján „az interpelláció tartalmának megértéséhez, jelentése kiteljesítéséhez nem feltétlenül szükséges” a szemléltetés. Azaz a kérelem nem tartalmazott olyan plusz információt, tényt vagy adatot, amely kifejezéséhez és megértéséhez az interpelláció Alaptörvényben és házszabályi rendelkezésekben biztosított keretei ne lennének elegendőek. Az interpelláció intézménye lehetővé tette a képviselő véleményének megfelelő és alkotmányos kifejezését, a szemléltetés engedélyezésének elmaradása nem akadályozta meg álláspontja ismertetésében.

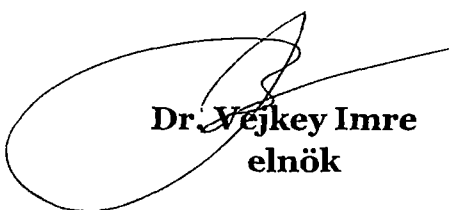
Ezért a szemléltetés alkalmazásának célja ez esetben – a jogorvoslati kérelemben foglaltakkal ellentétben – nyilvánvalóan nem az interpelláló képviselő véleményének rendeltetésszerű kifejezésére és szükséges mértékű alátámasztására, hanem – a Kormány képviselőjének választól függetlenül – a Kormánnyal szembeni demonstráció és politikai konfrontáció eszközeként szolgált.

Ezen felül, az Ogytv. alkalmazott rendelkezéseinek célja az Országgyűlés működési rendjének és tekintélyének védelme, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mint az Európai Emberi Jogi Bírósága alapvető, alkotmányos és adott esetben a képviselői felszólalási jog korlátozásának legitim céljaként ismer el. Jelen esetben a felszólalási jog korlátozására nem került sor, ezzel szemben a képviselő tudatos jogsértő tevékenysége, a törvény felhatalmazása alapján meghozott házelnöki döntés szándékos figyelmen kívül hagyása egyben az Ogytv. által védeni kívánt értékek sérelmét is megvalósította.

Az MSZP képviselője azzal érvelt, hogy a szerinte a törvényi szabályozás túl szigorú és lehetne megengedőbb is, figyelemmel a nemzetközi gyakorlatra. Indokoltnak tartotta a házelnöki döntés hatályon kívül helyezésre irányuló képviselői kérelem elfogadását azért is, mert álláspontja szerint az ülés rendjének megzavarása nem került sor.

A vitát követő szavazás során Sallai R. Benedek országgyűlési képviselőnek az OE-40/247-1/2017. számú házelnöki döntés hatályon kívül helyezésére irányuló kérelme nem kapott többséget, 3 igen, 3 nem szavazati aránnyal a Mentelmi bizottság nem adott helyt a kérelemnek, azt elutasította.

Budapest, 2017. március 28.

Dr. Vékely Imre
elnök

Kapják: - Sallai R. Benedek országgyűlési képviselő
- Kövér László Házelnök és Házbizottság